

Darbo priemonė „MAŽOJI BENDRIJA: apskaita ir atskaitomybė, mokesčiai, teisė“

TURINYS

Ižanga: kaip dirbti su šia darbo priemone.....	IX
Internete esančių šablonų sąrašas	X
1 skyrius. Mažosios bendrijos veiklos pagrindai.....	1
1.1. Mažosios bendrijos narių ir vadovų pareigos bei teisės.....	1
1.1.1. Mažosios bendrijos narių teisės ir pareigos.....	1
1.1.2. Mažosios bendrijos vadovo teisės ir pareigos.....	3
1.2. Mažosios bendrijos valdymas ir vadyba.....	4
1.2.1. Mažosios bendrijos narių susirinkimas.....	5
1.2.2. Mažosios bendrijos atstovas.....	7
1.2.3. Mažosios bendrijos vadovas.....	8
1.2.4. Mažosios bendrijos vadyba.....	9
1.3. Mažosios bendrijos veiklos rezultatai ir jų paskirstymas.....	13
1.3.1. Pelno paskirstymas avansu.....	13
1.3.2. Išmoka iš bendrijos asmeniniams poreikiams tenkinti.....	14
1.3.3. Mažosios bendrijos pelno dalis už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį.....	14
2 skyrius. Mažosios bendrijos buhalterinės apskaitos tvarkymo bendrieji reikalavimai.....	16
2.1. Svarbiausių apskaitos tvarkymą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančių teisės aktų apžvalga.....	16
2.2. Įmonės vidaus reglamentai.....	18
2.3. Apskaitos dokumentams ir registrams taikomi reikalavimai.....	24
2.3.1. Apskaitos dokumentams taikomi reikalavimai.....	24
2.3.2. Klaidų taisymas apskaitos dokumentuose.....	27
2.3.3. Apskaitos registrams taikomi reikalavimai.....	28
2.3.4. Apskaitos dokumentų ir registrų saugojimas.....	31
2.4. Ūkinių operacijų registravimas apskaitoje ir sąskaitų planas.....	33
2.5. Vadybos ir kaštų apskaitos esmė.....	38
2.6. Apskaitą tvarkančių įmonių samdymas: esmė, privalumai, sutartys, atsakomybė.....	42
2.7. Asmens duomenų apsauga įmonėje.....	47
3 skyrius. Finansinių ataskaitų rinkiniai.....	52
3.1. Finansinių ataskaitų rinkiniui keliami reikalavimai.....	53
3.2. Finansinių ataskaitų rinkinių turinys.....	56
3.3. Svarbiausi kontroliuoti finansinių ataskaitų rodikliai.....	69
3.4. Finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas ir skelbimas.....	73
4 skyrius. Ilgalaikis materialusis turtas.....	76
4.1. Ilgalaikio materialiojo turto pripažinimas ir įvertinimas.....	76

4.1.1.	Ilgalaikio turto pripažinimas	76
4.1.2.	Ilgalaikio materialiojo turto įvertinimas	80
4.2.	Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	83
4.2.1.	Ilgalaikio materialiojo turto registravimas apskaitoje	83
4.2.2.	Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pradžia	87
4.2.3.	Ilgalaikio turto įsigijimas lizingo (finansinės nuomos) būdu	89
4.3.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo apskaičiavimas	93
4.3.1.	Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė	93
4.3.2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaičiavimo metodai	94
4.3.3.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo apskaičiavimo laikotarpis	94
4.3.4.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo apskaičiavimo apribojimai	96
4.3.5.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo registravimas apskaitoje	96
4.4.	Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo ir remonto išlaidos	98
4.4.1.	Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos	98
4.4.2.	Ilgalaikio materialiojo turto tobulinimo ir remonto išlaidos	102
4.5.	Ilgalaikio turto perleidimas ir nurašymas	107
4.5.1.	Ilgalaikio turto likvidavimas	107
4.5.2.	Ilgalaikio turto netekimas	110
4.5.3.	Ilgalaikio turto perleidimas	112
4.6.	Mažaverčio turto apskaita	113
5 skyrius.	Ilgalaikis nematerialusis turtas	116
5.1.	Nematerialiojo turto pripažinimas ir grupavimas	116
5.1.1.	Nematerialiojo turto pripažinimas	116
5.1.2.	Nematerialiojo turto grupavimas	119
5.2.	Nematerialiojo turto įsigijimas	121
5.2.1.	Nematerialiojo turto registravimas apskaitoje	121
5.2.2.	Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	123
5.2.3.	Nematerialiojo turto pasigaminimas (sukūrimas)	125
5.2.4.	Nematerialiojo turto naudojimo pradžia	127
5.2.5.	Nematerialiojo turto eksploatacija ir tobulinimas	127
5.3.	Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimas	129
5.4.	Nematerialiojo turto nurašymas	134
6 skyrius.	Atsargų apskaita	138
6.1.	Atsargų pripažinimas ir įvertinimas	138
6.1.1.	Atsargų pripažinimas	138
6.1.2.	Atsargų grupavimas	139
6.1.3.	Atsargų įvertinimas	140
6.2.	Atsargų apskaitos būdai	143
6.2.1.	Nuolat apskaitomų atsargų būdas	143
6.2.2.	Periodiškai apskaitomų atsargų būdas	145
6.3.	Atsargų sunaudojimo ir pardavimo apskaita	151
6.4.	Atsargų pajamavimo ir perdavimo naudoti apskaitos organizavimas	152
6.4.1.	Atsargų apskaitos organizavimas	152
6.4.2.	Atsargų pajamavimo ir perdavimo naudoti dokumentavimas	152
6.5.	Atsargų apskaita gamybos veikloje	155
6.5.1.	Produkcijos pagaminimo savikainos apskaičiavimas	155
6.5.2.	Gamybos veiklos apskaitos dokumentai	156
7 skyrius.	Pirkėjų skolų ir kitų gautinų sumų apskaita	165
7.1.	Gautinų sumų rūšys ir apskaita	165

7.1.1.	Pirkėjų skolų apskaita	166
7.1.2.	Pačios įmonės sumokėtų avansų, ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų apskaita	167
7.1.3.	Suteiktų paskolų apskaita	170
7.1.4.	Valiuta gautinų sumų apskaita.....	175
7.2.	Gautinų sumų suderinimas.....	178
7.3.	Abejotinos ir beviltiškos skolos	184
7.3.1.	Kontroliuotinių skolų apskaita	184
7.3.2.	Abejotinių skolų apskaita	185
7.3.3.	Beviltiškos skolos.....	186
8 skyrius.	Atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis apskaita.....	190
8.1.	Atskaitingi asmenys ir atsiskaitymų su jais tvarka	190
8.1.1.	Atskaitingų asmenų paskyrimas.....	190
8.1.2.	Atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis tvarka	192
8.1.3.	Atskaitingų asmenų atskaitos	193
8.1.4.	Smulkiųjų pinigų naudojimo ir apskaitos sistema.....	197
8.2.	Komandiruotės išlaidų apskaita	199
8.2.1.	Komandiruotės įforminimas	199
8.2.2.	Komandiruotės išlaidų rūšys	201
8.2.3.	Komandiruotės išlaidų apmokėjimo tvarka.....	205
8.2.4.	Komandiruotės išlaidų užsienio valiuta apskaita.....	209
9 skyrius.	Pinigų apskaita	211
9.1.	Atsiskaitymų pinigais organizavimas įmonėje	211
9.2.	Pinigų banke apskaita	212
9.3.	Elektroniniai pinigai	215
9.4.	Pinigų apskaita įmonės kasoje	217
9.4.1.	Kasos darbo organizavimas	217
9.4.2.	Kasos dokumentai.....	219
9.4.3.	Kasos knyga.....	222
9.4.4.	Kasos operacijos užsienio valiuta.....	225
9.5.	Elektroninių kasos aparatų naudojimo ypatumai.....	226
9.6.	Pinigų priėmimo ir išmokėjimo kvitų naudojimas.....	230
10 skyrius.	Mažosios bendrijos narių įnašai ir pelno paskirstymas.....	235
10.1.	Narių įnašų į MB apskaita	235
10.2.	Mažosios bendrijos narių gaunamų išmokų apskaita ir apmokestinimas	238
10.3.	Mažosios bendrijos pelno paskirstymas	246
11 skyrius.	Dotacijų ir subsidijų apskaita	248
12 skyrius.	Įmonės skolų apskaita	256
12.1.	Įmonės skolų rūšys ir apskaita	256
12.1.1	Įsipareigojimų tiekėjams apskaita	257
12.1.2.	Gautų paskolų apskaita.....	259
12.1.3.	Užsienio valiuta mokėtinų sumų apskaita	263
12.2.	Įmonės skolų suderinimas.....	265
13 skyrius.	Darbo ir jiems prilyginti santykiai.....	270
13.1.	Darbuotojų įdarbinimas ir atleidimas iš darbo	270
13.1.1.	Darbo sutartis ir darbo sutarties sąlygos.....	272

13.1.2. Darbo sutarčių rūšys.....	275
13.1.3. Darbo sutarties sudarymas	279
13.2. Darbo laiko apskaita.....	290
13.2.1. Darbo laiko norma.....	291
13.2.2. Darbo laiko režimas.....	293
13.2.3. Maksimali darbo laiko trukmė ir minimalus poilsio laikas	294
13.2.4. Darbo laiko planavimas.....	296
13.2.5. Nukrypimai nuo normalių darbo sąlygų	296
13.2.6. Darbo laiko apskaitos dokumentai	306
13.3. Darbo užmokestis ir kitos išmokos darbuotojams.....	319
13.3.1. Darbo apmokėjimo formos ir sistemos.....	319
13.3.2. Bazinis darbo užmokestis.....	328
13.3.3. Darbo užmokesčio priedai, premijos.....	332
13.3.4. Apmokėjimas, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų.....	335
13.3.5. Kitos išmokos ir kompensacijos.....	353
13.3.6. Vidutinis darbo užmokestis.....	356
13.4. Su darbo santykiais susijusių pajamų apmokestinimas	364
13.5. Darbuotojų atostogų apskaita	377
13.6. Darbo užmokesčio išmokėjimas.....	391
13.7. Mažosios bendrijos narių ir vadovų paslaugų sutartys	394
14 skyrius. Pajamų ir sąnaudų apskaita	401
14.1. Pajamų apskaita	401
14.1.1. Pajamų pripažinimas, įvertinimas ir grupavimas	402
14.1.2. Pardavimų apskaita	404
14.1.3. Nuolaidų, gražinimų, nukainojimų apskaita	410
14.1.4. Pardavimų dokumentavimas	414
14.2. Sąnaudų apskaita	421
14.2.1. Sąnaudų pripažinimas	423
14.2.2. Pardavimo (parduotų prekių) savikaina	424
14.2.3. Sąnaudų dokumentavimas.....	436
15 skyrius. Mokesčių esmė, nomenklatūra ir bendrieji reikalavimai,	
taikomi jų apskaičiavimui.....	447
15.1. Mokesčių administravimas	447
15.2. PVM esmė ir apskaičiavimas	456
15.2.1. PVM mokėtojai ir objektas	456
15.2.2. PVM apskaičiavimo principai	458
15.2.3. Pardavimo PVM apskaičiavimas.....	459
15.2.4. Pirkimo PVM atskaita	461
15.2.5. PVM dokumentams taikomi reikalavimai.....	464
15.2.6. Ypatingi PVM apskaičiavimo atvejai	465
15.3. Pelno mokesčio esmė	467
15.4. Kiti svarbiausi įmonių mokami mokesčiai.....	476
15.4.1. Gyventojų pajamų mokestis (GPM) ir VSD įmokos	476
15.4.2. Aplinkos taršos iš mobiliųjų šaltinių mokestis.....	484
15.4.3. Nekilnojamojo turto mokestis.....	486
15.5. Bendrieji reikalavimai, taikomi mokesčių deklaravimui.....	488
15.5.1. Pridėtinės vertės mokesčio deklaravimas	488
15.5.2. Pelno mokesčio deklaravimas.....	489
15.5.3. Gyventojų pajamų mokesčio deklaravimas	490
15.5.4. Valstybinio socialinio draudimo įmokų deklaravimas	491

15.5.5. Aplinkos taršos iš mobiliųjų šaltinių mokesčio deklaravimas	492
15.5.6. Nekilnojamojo turto mokesčio deklaravimas	492
15.6. Mokesčių lengvatų nomenklatūros suvestinė	493
16 skyrius. Kaštų apskaita ir produktų savikainos kalkuliavimas	508
16.1. Produktų savikainos rodikliai ir jų sudėtis.....	509
16.2. Išlaidų apskaita ir jų įskaičiavimas į produktų savikainą	511
16.3. Produktų savikainos kalkuliavimo būdai	523
16.3.1. Užsakyminis produktų savikainos kalkuliavimo metodas	525
16.3.2. Procesiniai produktų savikainos kalkuliavimo metodai	527
16.3.3. Mišrūs produktų savikainos kalkuliavimo metodai	530
16.4. Gretutinių ir šalutinių produktų savikainos apskaičiavimas	532
16.4.1. Gretutinių produktų savikainos apskaičiavimas	533
16.4.2. Šalutinių produktų savikainos apskaičiavimas.....	534
17 skyrius. Apskaitos proceso pabaigos procedūros	536
17.1. Inventorizacija.....	537
17.1.1. Inventorizacijos organizavimas	539
17.1.2. Inventorizacijos atlikimas	542
17.1.3. Inventorizacijos dokumentai	544
17.1.4. Inventorizacijos rezultatų registravimas apskaitoje	551
17.2. Sąskaitų uždarymas ir parengimas naujam atskaitiniam laikotarpiui.....	556
18 skyrius. Svarbiausios įmonių sudaromų sutarčių nuostatos	558
18.1. Sutarties sudarymas	558
18.1.1. Sutarčių rūšys.....	559
18.1.2. Oferta ir akceptas	559
18.1.3. Standartinės sutarčių sąlygos.....	561
18.2. Sutarties forma ir turinys.....	561
18.2.1. Sutarties forma	561
18.2.2. Privalomas sutarties registravimas	563
18.2.3. Sutarties turinys.....	564
18.3. Sutarties neįvykdymo teisinės pasekmės.....	565
18.4. Sutarčių pabaiga.....	566
18.5. Sutarčių rūšys	567
18.5.1. Pirkimo–pardavimo sutartis.....	568
18.5.2. Nuomos sutartis	571
18.5.3. Panaudos sutartis	573
18.5.4. Rangos sutartis	576
18.5.5. Paslaugų sutartis.....	579
19 skyrius. Atsakomybė už buhalterinės apskaitos organizavimą, tvarkymą ir mokesčių apskaičiavimą	582
19.1. Teisės pažeidimas ir atsakomybė.....	582
19.2. Administracinė atsakomybė.....	584
19.3. Baudžiamoji atsakomybė.....	588
19.4. Darbuotojų atsakomybė.....	593
19.4.1. Atsakomybė už darbo pareigų pažeidimą.....	593
19.4.2. Darbuotojų materialinė atsakomybė	596
Rodyklė	599